

Những chuyện vui buồn trong nghề

Huỳnh long Trị

Lời mở đầu: Trong tựa bài này tôi không dùng "trong nghề Công Chánh" vì khi ra trường năm 1962 với bằng Kỹ sư Địa Chánh, tôi làm việc cho Tổng Nha Điền Địa, sau đó nhập ngũ một thời gian phục vụ cho ngành Công Binh, rồi biệt phái làm cho Bộ Canh Nông. Ra ngoại quốc tôi giúp việc cho Cơ quan tỵ nạn Hòa Lan..

Chuyện vui đầu tiên có thể có tựa đề "**Đạp mía**". Vừa mới ra trường tôi được chỉ định làm Trưởng Đoàn đo đạc cho các công tác tại Saigon và vùng phụ cận. Lúc bấy giờ Tổng Nha Điền Địa làm việc trực tiếp với Tổng thống Diệm trong một chương trình "Chinh Trang Lãnh Thổ". Trong chương trình này, Tổng Thống Diệm chỉ thị cho Tổng Nha Điền Địa

thực hiện một cái vườn rộng khoảng 2 mẫu tây tại xã Thạnh Lộc Thôn thuộc tỉnh Gia Định, sát bên ngoài của phi trường Tân Sơn Nhứt. Vườn này mang tên là Vườn Phụng Hoàng. Kiến Trúc Sư Ngô viết Thụ vẽ hình con phượng trên bản đồ địa chánh. Đoàn đo đạc của tôi có nhiệm vụ cắm cọc hình con phượng này ra ngoài đất, để cho xe cần trục đào thành một cái hồ hình con phượng. Một hôm anh cán sự làm việc với tôi chạy đến tôi nói: "anh Trị ơi, trở ngại rồi, cái vườn mía này nằm trên đường nhắm máy rồi.." Tôi đến xem và phải giải quyết liền. Lúc bấy giờ làm gì có cell phone để điện

thoại cho ông Giám Đốc..

Tôi thấy đám mía chưa già lắm cao bằng đầu người. Tôi đạp thử một cây, thấy nó ngã dễ dàng. Tôi nói với các anh em trong đoàn là bây giờ mình phải đạp mía một đường dài khoảng 10 thước, rộng nửa thước. Nói là làm. Tất cả nhào vô đạp mía. Tôi cũng đạp. Tiếng mía gãy vang dội cả vùng. Một số dân trong xóm chạy ra xem tụi này đạp mía. Đến trưa đoàn vào trụ sở Hội Đồng Xã ăn trưa do Đại Úy Quận Trưởng đãi. Trưa hôm đó Đại Úy Quận Trưởng nói với tôi: "Hồi này ông chủ vườn mía chạy vào mếu máo nói với tôi "Tụi nó đạp mía của tui tiêu hết rồi, Đại Úy ơi!". "Đừng có lo, ông khai báo thiệt hại bao nhiêu tôi bồi thường hết cho", Đại Úy nói với ông chủ vườn mía như vậy.

Chuyện kể tiếp xảy ra có liên quan đến anh Nguyễn hà Đoàn, Kỹ Sư Công nghệ cùng khóa với tôi, vừa mới qua đời. Nhập ngũ khóa 21 năm 1965 và sau khi học hết giai đoạn 1 trường Bộ Binh Thủ Đức, tôi cùng với 5 Kỹ Sư được đưa lên trường Công Binh Thủ Dầu Một. Gặp lại Đoàn, tay bắt mặt mừng. Tôi và Đoàn ngủ gần nhau. Một đêm, đang ngủ ngon tôi bỗng nghe một tiếng la ới ới. Nghe tiếng la tôi nổi cả da gà, tôi tung mền, ngồi dậy. Nhìn qua giường

kế bên thì thấy Đoàn đã ngồi dậy và la tiếp: "Ăn trộm, ăn trộm". Tôi hỏi: "Cái gì vậy Đoàn?", "Có một thằng thò tay vô túi áo định lấy cái bóp của tao". "Nó đâu rồi?" tôi hỏi tiếp. "Nó chạy mất rồi", Đoàn trả lời. Lúc bấy giờ thì cả phòng đều thức, và mỗi người, không ai nói ai, đều xem lại cái bóp trong túi quần, hoặc áo máng ở đầu giường xem còn không? May quá không có ai bị mất bóp hết. Nhờ Đoàn mà từ đó tụi này cẩn thận hơn. Trước khi đi ngủ đều lấy bóp tiền để dưới gối đầu cho chắc ăn.

Chuyện vui sau đây cũng xảy ra trong quân đội. Tốt nghiệp Công Binh tôi về làm việc tại ban tham mưu Liên Đoàn 40 Công Binh Chiến Đấu đóng ở ngoại ô thành phố Cần Thơ. Chuyện này có thể mang tên "**Chào Đại Tá**". Sau Tết Mậu Thân 68, một Đại Tá ở Saigon xuống làm Liên Đoàn Trưởng Liên đoàn này. Ông này là một người khá đặc biệt. Thân hình vạm vỡ, nước da nâu, người miền tây, tóc lúc nào cũng hót cao. Ông ta về đây làm xáo trộn hết cuộc sống của sĩ quan và lính. Chuyện đầu tiên: quân nhân trong trại phải hót tóc cao như ở quân trường vậy. Lâu lâu ông cầm cái máy hót tóc ra đứng ở cổng trại. Tất cả quân nhân ra vào trại phải dờ nón cho cho ông xem. Nếu tóc dài là ông lấy máy hót tóc đẩy một đường từ dưới lên trên. Ngoài ra ông ra lệnh khi gặp ông đương nhiên phải chào mà còn phải nói thật lớn: "Chào Đại Tá". Lâu lâu ông nhìn đối 1 tuần lễ, chỉ uống trà chanh đường, ông nói với tụi này: "Mấy anh em đừng bắt chước tôi, phải có thầy dạy mới được". Mấy Sĩ quan độc thân như tôi và các Sĩ quan có vợ ở Saigon ở chung một căn nhà trong trại, khoảng 6 người. Tối đến, ai có phận sự trực thì ra phòng trực, những người còn lại tụ lại phòng ăn để đánh phé. Cho đến một tối, tôi ngồi xoay lưng ra cửa chánh, Trung Úy Phước, Y Sĩ Trưởng Liên đoàn, ngồi đối diện với tôi nhìn ra cửa chánh. Lúc đó đánh bài đang đến màn cụp lạt. Thành linh Trung Úy Phước đứng dậy chào và la lên: "Chào Đại Tá". Tôi tưởng ông Bác Sĩ này giỡn bèn nói "Giỡn gì kỳ vậy cha nội". Trung úy Phước bèn nháy mắt, tôi quay lưng nhìn lại, thấy Đại Tá mặc bộ đồ đen, đứng ngay giữa cửa. Lúc đó tất cả đều đứng dậy chào và la lên:

"Chào Đại Tá". Ông đi vào thấy bộ bài và tiền

còn nằm chình ình giữa bàn. Ông nói ông đi tìm Đại Úy Thu. Đại Úy Thu theo ông lên văn phòng. Tụi này còn lại, xanh mặt hết. Lo dọn dẹp và nói với nhau kỳ này "lãnh củ" (danh từ trong quân đội là bị phạt ghi hồ sơ) cả đám rồi.

Sáng hôm sau tất cả Sĩ Quan của ban tham mưu được Thiếu Tá Liên Đoàn Phó mời họp. Thiếu Tá vào đề ngay: "Tối hôm qua mấy ông làm cái gì vậy?" Đại Úy Thu lên tiếng: "Dạ, đánh bài Thiếu Tá". Thiếu Tá nói: "Đại Tá nói với tôi là đánh bài thì được nhưng không được ăn tiền". Đại Úy Thu cãi lại: "Đánh phé mà không có tiền đâu có vui Thiếu Tá, vả lại ăn thua không có nhiều" Thiếu Tá quả quyết: "Tui nói rồi, không có ăn tiền!". Thiếu Tá không có nói vụ "Lãnh củ", nghĩa là không có ai bị phạt cả. Tụi tôi hú vía, từ đó dẹp cái màn đánh phé luôn.

Chuyện kế tiếp là "**Ma Bộ Canh Nông**". Năm 70 nhờ chương trình "Người Cày Có Ruộng" tôi được biệt phái về nhiệm sở cũ, Tổng Nha Điền Địa. Làm việc tại đây hơn một tháng thì tôi được bổ nhiệm lên Bộ Canh Nông, làm việc trực tiếp với Ông Phụ Tá Tổng Trưởng đặc trách về Điền địa. Làm việc tại đây tôi làm quen với nhiều bạn ngoài ngành điền địa, như Kỹ Sư Canh Nông, Cử Nhân Luật, Cử Nhân Khoa Học, Đốc Sự Hành Chánh...Đêm đó tôi và một số bạn gác "nhân dân tự vệ" tại bộ. Lúc đó khoảng 11 giờ khuya. Tôi và bạn Vĩnh Thăng, Kỹ Sư Canh Nông, sửa soạn đi ngủ. Thành linh tụi tôi nghe tiếng "rét, rét" vang dội cả căn nhà, như ai cà hai cục sắt với nhau. Tôi nghe nổi cả da gà. Tôi tưởng có người cạy

cửa hoặc là ma. Tôi nói: "Thăng ơi, cái gì kỳ vậy?". Tôi và Thăng liền đi tới chỗ gây ra tiếng

động. Càng tới gần càng nghe lớn hơn. Ra đến thang lầu thì nghe tiếng “rét rét” xuất phát ở dưới cầu thang. Thăng dặn hơn tôi chui vào dưới cầu thang xem. Xong nó trở ra nói: "Mày biết cái gì không? Ông cảnh sát ông ngủ ông nghiêng răng !!" Hai đứa tôi cười và hú hồn.

Qua xứ Hòa Lan này, đầu thập niên 80 chánh phủ xứ này có nhận thuyền nhân. Họ cần người Việt biết tiếng Hòa Lan để làm thông dịch viên. Lúc đó tôi đang thất nghiệp nên xin được làm thông dịch viên cho một trại tiếp nhận những người này. Mùa đông năm đó tuyết rơi nhiều lắm. Một hôm, tôi ngồi trong phòng làm việc thì cô giáo Hòa Lan chạy vào nói với tôi: "Trị ơi, mày ra ngoài này xem cái này ngộ lắm!". Tôi theo cô ta ra ngoài cửa, nhìn thấy một đám thanh niên đồng hương đang giỡn trên tuyết. Tất cả đều mặc áo choàng, mang giày

mang giày mà mang dép cao su đi trên tuyết. Cô giáo chỉ anh chàng đó nói với tôi, "Mày thấy thằng Tuấn mang dép cao su lợi tuyết không?" Tôi gọi Tuấn vào nói chuyện. Ankie, cô giáo Hòa Lan hỏi nó bằng tiếng Hòa Lan, vì biết nó cũng bập bẹ tiếng này. "Sao mày không

mang giày, Tuấn?" Nó trả lời bằng tiếng Hòa Lan "Tôi không thích “ăn” giày "Thì ra nó học tiếng Hòa Lan mới vài tuần, thay vì "mang giày" nó nói là "ăn giày", Ankie còn chọc nó nữa "Mày ăn giày, hả Tuấn?" Cũng trong thời gian này, các thầy dạy tiếng Hòa Lan cho các đồng hương ở đây dặn khi nói tiếng Hòa Lan, chữ nào có chữ s phía sau là phải xì ra, nếu không thì nó sai nghĩa. Thí dụ recht là luật, mà rechts là hướng phải, link là sai, links là hướng trái. Một hôm, trên xe bus trở về trại, sau một chuyến đi thăm bảo tàng viện, tôi ngồi gần tài xế, kể tôi là Sang, khoảng 15 tuổi. Nó nói với tôi: "Chú Trị, để con chỉ đường cho ông tài xế lái về trại, con biết đường". Tôi đồng ý, tôi kể cho ông tài xế nghe. Ông ta gật đầu. Đến chỗ sắp quẹo phải, nó nói "rechts", đến chỗ quẹo trái thì nó nói "links". Nó nói xì chữ "s" nhiều lắm. Ông tài xế mỉm cười gật đầu hài lòng..Sắp quẹo phải, nó nói rechts..Đến một lúc xe đậu lại ở đèn lưu thông. Xe phải chạy thẳng, tôi hỏi nó: "Bây giờ xe phải chạy thẳng, phải nói làm sao, Sang?". Nó bí rồi, đáng lẽ nó phải nói "rechtdoor". Nó chưa học chữ đó. Đáng lẽ nó phải nói: "Chú Trị oi, con không biết, chú Trị nói dùm đi!". Nhưng nó làm thình, suy nghĩ vài giây rồi nó la lớn lên: "**Thăng xò**". Mấy người Việt và tôi cười rộ lên. Bác tài

xé và vài bà Hòa Lan ngạc nhiên, không biết tại sao tụi này cười. Tôi giải thích, bác tài và mấy bà mới cười theo.

Và từ đó đến nay, hơn 30 năm, tôi thấy không còn chuyện ngộ nghĩnh nào khác để viết tiếp.

De Meern (Hòa Lan) cuối thu 2011